

336 § Suomenlinnan kirkon kattokorjaustyöt

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että tämä päättää hyväksyä Suomenlinnan kirkon vesikattokorjaushankkeen enimmäiskustannusarvion liitteen erittelyn mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Yleistä

Viaporin merilinnoitusta alettiin rakentaa vuonna 1748. Suunnitelmissa oli myös kirkon rakentaminen saarelle, mikä jäi kuitenkin tuolloin toteuttamatta. Kun Ruotsi menetti vuoden 1809 sodassa Viaporin ja koko Suomen Venäjälle, virisivät kirkon rakennussuunnitelmat uudelleen. Keisari Nikolai I antoi vuonna 1837 pietarilaiselle arkkitehdille Konstantin Thonille tehtäväksi suunnitella ortodoksikirkko, joka palvelisi Viaporin venäläistä varuskuntaa. Kirkko valmistui vuonna 1854 ja se vihittiin käyttöön samana vuonna.

Kun Suomi itsenäistyi 1917, kirkko vihittiin seuraavan vuoden jouluna luterilaiseksi varuskuntakirkoksi. Viidestä bysanttilaistyyllisestä kupolitornista neljä hävitettiin, ja viides, kirkon nykyinen päätorni, sai yllään kustavilaisajan kuosin mukaisen vaipan.

Puolustusvoimat luovutti rakennuksen Helsingin evankelisluterilaisille seurakunnille vuonna 1960. Arkkitehti Veikko Leisténin suunnittelemien laajojen korjaustöiden valmistuttua kirkko vihittiin uudelleen käyttöön helmikuussa 1964.

Suomenlinna liitettiin vuonna 1991 Unescon maailmanperintöluetteloon ainutlaatuisena sotilasarkkitehtuurin muistomerkkinä. Oman erityispiirteensä linnoitukselle antaa sen merkitys kolmen valtion – Ruotsin, Venäjän ja Suomen – puolustuksessa. Suomenlinnan kirkko on osa tätä kokonaisuutta ja suojeltu kirkko.

Nykyinen tilanne ja korjaustarpeet

Suomenlinnan kirkon kattoa on osittaisessa laajuudessa korjattu viimeksi vuonna 1997 ja viime vuosina kuparikattoa on jouduttu toistuvasti paikkaamaan kuparille tyypillisten ristihalkeamien vuoksi. Katon alusrakenteet ovat päässeet kostumaan, mutta vielä varsinaista kantavuusriskiä ei ole ollut havaittavissa. Kupolin katto katsottiin rakennetutkimuksissa vielä niin hyväkuntoiseksi, että se päätettiin vain kunnostaa, mutta alempana sijaitsevat varsinaiset kattolappeet saavat uuden kuparipellitöksen ja korjatun alustan. Lisäksi parannetaan katolla liikkumisen tur-

vallisuutta lisäämällä kauttaaltaan kiskolliset kulkusillat ja suojakaide kattoluukun kohdalle. Sisäpuolella parannetaan tornin puisissa portaisissa liikkumisen turvallisuutta lisäkaiteilla ja mahdollisten putoamiskohtien rakentamisella umpeen. Kirkon holvien yläpuolen ullakko-osassa uusitaan katolle vievät puiset portaat ja lisätään kaiteelliset kulkusillat ympäri keskustornia kiertävään tilaan ja lisätään valaistusta. Ortodoksikirkon neljän sivutornin päälle rakennetaan tukevammat lattiat ja huoltoluukut. Keskikupolin yläpuolella oleva betoninen välipohja kunnostetaan. Ulkopuolella kirkon tornia kiertävän kävelytasanteen betonipinta kunnostetaan ja ikkunanpuitteet huoltomaalataan.

Osana projektia toteutetaan majakan lasikupolin ja alla olevan seinärakenteen uusiminen, koska rakenne vuotaa alla olevalle betonitasanteelle. Samalla huolletaan majakkaosaa tukevat puu- ja metallirakenteet ja tarkistetaan ja kunnostetaan ristin liittymä lasikupoliin.

Lausunnot ja luvat

Korjauksien arkkitehtisuunnittelusta vastaa arkkitehtitoimisto Vilhelm Helander. Koska työ ei muuta merkittävästi rakennuksen ulkomuotoa, työlle ei tarvitse hakea lupaa. Kuntotutkimuksesta ja rakennesuunnittelusta vastaa Sitowise Oy. Projektista on myös järjestetty yhteisiä tapaamisia Suomenlinnan hoitokunnan edustajien kanssa.

Toteutusmuoto ja maksuperusteet

Hankkeeseen toteutuksen urakkamuoto on kokonaisurakka, jossa valittu urakoitsija toimii pääurakoitsijana ja lainsäädännön tarkoittamana päätoteuttajana ja vastaa koko hankkeen toteutuksesta päätetyllä ja sovitulla kustannusrakenteella. Majakan korjauskustannukset maksaa Väylävirasto seurakuntayhtymän kanssa tehtävän sopimuksen mukaisesti.

Aikataulu

Hankeen rakennesuunnitelmia on täydennetty kattoturvaluotteiden osalta ja tarjouskilpailu järjestetään loppuvuonna.

Hankkeen riskit

Hankkeen kaikkia riskejä on yritetty kartoittaa ja huomioida etukäteen. Hankkeeseen palkataan kosteuskoordinaattori ja rakentamisen ja suojausten huolellista toteutusta huomioidaan lisätyn valvonnan muodossa. Tästä huolimatta korjaus- ja purkutöiden yhteydessä voi aina paljastua yllätyksiä, joihin yritetään varautua mahdollisimman hyvin lisä- ja muutostyövarauksella. Kirkko on käytössä korjausten ajan.

Liitteet

- 33 Suomenlinnan kirkon kattokorjaustyöt -hankkeen kustannusselvitys (Liite)
- 34 Sitowise Rakennusselostus, Vesikattokorjaus, Suomenlinnan kirkko

